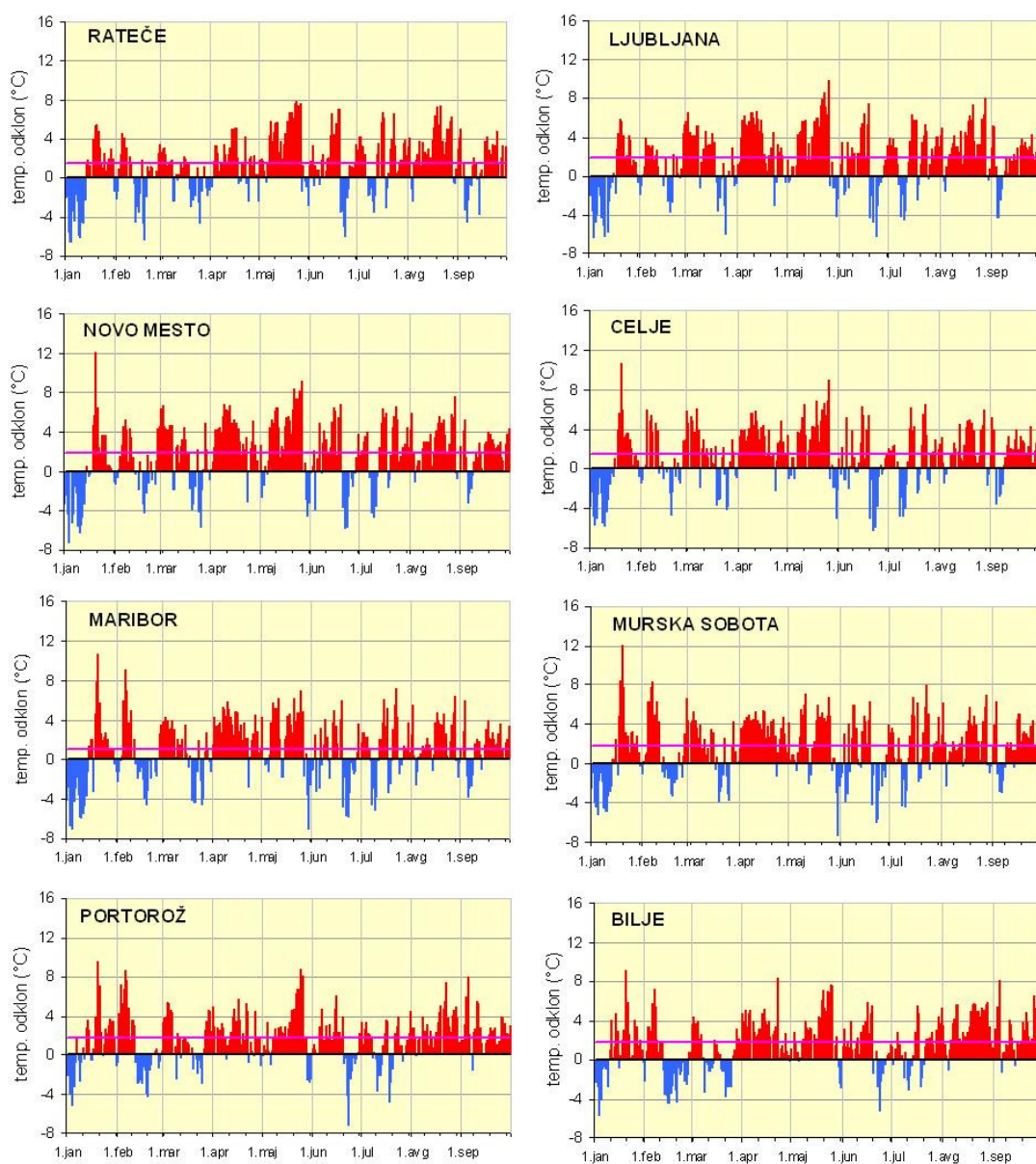

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji 21.– 30. september 2009

OBVESTILO

Večinoma je bilo jasno z nekaj oblačnosti. Najvišje dnevne temperature zraka so še segle proti 25 °C. Tla so se po večini Slovenije na globini 10 cm že ohladila na 13 do 15 °C, na Primorskem do 19 °C. Dnevno izhlapi 2 do 3 mm vode. Voda je težje dostopna, kar pa sedaj, ko se vegetacijsko obdobje bliža koncu, ni več problematično. Vremenske razmere in vlažnost tal so bile primerne za pripravo tal za jesensko setev. Ta že poteka, seme ozimnega ječmena je marsikje že v zemlji, vsak čas pa se bo pričela tudi setev ozimne pšenice. Temperaturni pogoji za pripravo semena na vznik so trenutno dobri.

1. Meteorološke razmere

Slika 1. Povprečne dnevne temperature zraka v letošnjem letu v primerjavi z dolgoletnim povprečjem 1961-1990 za izbrane kraje v Sloveniji.

Zadnja dekada septembra je bila prijetno jesenska. Večinoma je bilo jasno z nekaj oblačnosti. Suho je bilo, na Primorskem so zabeležili 2 mm padavin in v Prekmurju 1 mm. Temperature zraka se niso dosti spremenile. Jutra ostajajo hladna in predvsem v kotlinah meglena. Jutranje temperature so se gibale med 8 in 12 °C, hladneje je bilo v alpskih dolinah, kjer so se približali ničli, topleje pa na Primorskem in v večjih mestih. Najvišje dnevne temperature zraka so segle proti 23 do 25 °C, na Primorskem še kakšno stopinjo čez. Povprečne dnevne temperature zraka so bile kot večino septembra tudi v zadnjih dneh za 2 do 4 °C višje od dolgoletnega povprečja. Tla so se po večini Slovenije na globini 10 cm že ohladila na 13 do 15 °C.

2. ETP

Izhlapevanje se glede na prejšnjo dekado ni bistveno spremenilo. Dnevno izhlapi 2 do 3 mm vode, tudi na Primorskem večinoma le okoli 3 ali 4 mm. Tako na Primorskem tedensko izhlapevanje še doseže vrednosti preko 20 mm, drugod po Sloveniji pa le okrog 15 mm.

Opazovalna postaja	Padavine	ETo	Vodna	Padavine	ETo	Vodna
	[mm]	[mm]	bilanca [mm]	[mm]	[mm]	bilanca [mm]
	v preteklem tednu			v vegetacijskem obdobju		
	(24. -30. september 2009)			(1. april –30. september)		
BILJE	0	22.9	-22.9	453.2	773.1	-319.9
LJUBLJANA - BEŽIGRAD	0	15.1	-15.1	651.1	666.5	-15.4
NOVO MESTO	0	15.2	-15.2	478.8	635.9	-157.1
CELJE	0	15.6	-15.6	590.6	660.3	-69.7
MARIBOR - LETALIŠČE	0	14.9	-14.9	693.6	672.8	20.8
MURSKA SOBOTA - RAKIČAN	0.7	17.4	-16.7	614.5	655.7	-41.2
PORTOROŽ - LETALIŠČE	0	24.4	-24.4	295.4	869.8	-574.4

3. Vodna bilanca kmetijskih tal

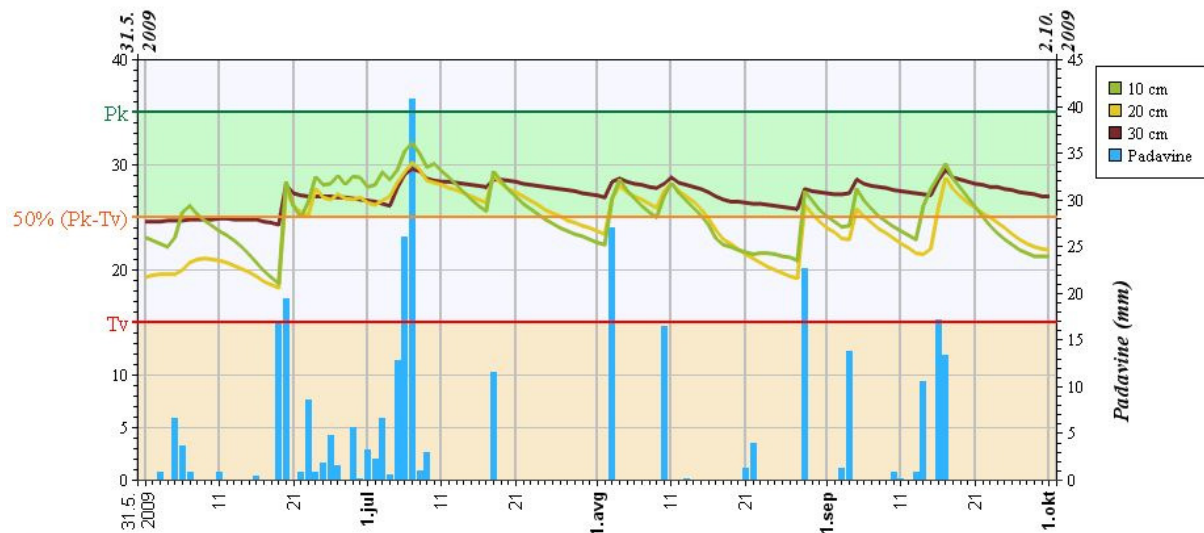
Bilanca vode je bila v zadnji tretjini septembra spet negativna, saj ni deževalo, pozno poletne temperature zraka pa še vedno povzročajo za ta čas visoko izhlapevanje vode iz tal in rastlin. Vegetacijski primanjkljaj vode se je ponekod spet povečal, kljub temu pa ob koncu septembra na osrednjem Štajerskem in v severovzhodni Sloveniji ni bil velik. V Ljubljanski kotlini in na mariborskem območju pa se je vegetacijsko obdobje zaključilo celo s presežkom vode v tleh. V Pomurju je letošnje stanje vodne bilance primerljivo s stanjem v letih 2005 in 2006. Po letu 2000 so bili sicer primanjkljaji pogostejši od presežkov. Gibali so se med 120 in 180 mm, zdaleč največji pa je bil leta 2003, kar 416 mm.

Meritve v preteklem desetdnevnem obdobju so pokazale, da se je preskrbljenost kmetijskih tal z vodo povesod zmanjšala. Voda je težje dostopna, kar pa v tem času, ko se vegetacijsko obdobje bliža koncu, ni več problematično. Vremenske razmere in seveda tudi vlažnost tal so bile primerne za obdelavo oziroma pripravo tal za jesensko setev. Ta že poteka, seme ozimnega ječmena je marsikje že v zemlji, vsak čas pa se bo pričela tudi setev ozimne pšenice. Temperaturni pogoji za pripravo semena na vznik so trenutno dobri. V prihodnjih dneh lahko pričakujemo, da se bodo temperature tal nekoliko znižale, vlažnostne razmere pa izboljšale, saj pričakujemo padavine, ki bodo namočile tla v setveni globini. Vremenske razmere so trenutno zelo dobre tudi za vsa druga kmetijska dela na poljih.

4. Voda v tleh

V večjem delu države se je voda v tleh nekoliko izčrpala in je za rastline slabše dostopna. Kljub temu pa je vode dovolj za normalno rast, predvsem ker dnevne temperature zraka niso več tako visoke, da bi povzročale poletno visoko izhlapevanje in vročinski stres. Tako je tudi potreba rastlin po vodi manjša. Nekoliko kritično je še vedno stanje na Obali, kjer je globlja plast tal še vedno močno izsušena.

Dnevna povprečna vlažnost tal in padavine (BILJE)

Pk = zgornja meja vode v tleh

50% (Pk-Tv) = spodnja meja rastlinam dostopne vode v tleh

Tv = rastlinam nedostopna voda v tleh

5. Obeti (izdano 1.10.2009)

Dež bo ponoči postopno zajel večji del države. Hladna fronta se od severa bliža Alpam. Pred njo od jugozahoda priteka k nam še razmeroma topel, a postopno bolj vlažen zrak. Na Primorskem bo v soboto še sončno, drugod zmerno do pretežno oblačno, a suho vreme. V nedeljo bo več oblačnosti na zahodu in več jasnine na vzhodu države.